

MEB-AGS

ÖABT

2026

TAMAMI
ÇÖZÜMLÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ÖĞRETMENLİĞİ

TÜRKİYE GENELİ

4-5-6

DENEME SETİ

Soruların çözümlerine ve kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere erişebilmek için QR kodu okutunuz.

PEGEM

AKADEMİ

MEB - AGS ÖABT Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenliği 4-5-6 (3'lü Deneme)

KOMİSYON

ISBN 978-625-8789-27-0

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

1. Baskı: 2026, Ankara

Proje-Yayın: Pegem

Dizgi-Grafik Tasarım: İlknur Öztürk

Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim:

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad. No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50 / Dağıtım: 0312 434 54 24 / WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net / E-ileti: yayinevi@pegem.net

Baskı: Sayfa Basım Sanayi Ticaret Ltd. Şti.

İvedik OSB Matbaacılar Sit. 1514. Cad. No: 23-25

Yenimahalle/ANKARA

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 77079

1. Taşgaru ilinçüke atlanturdi erti. Balık taşın tarıçılaraq
I II
körür erti. Kurug yirig suvayu öl yirig tarıyu kuş kuzgun
III IV
sukar yulıyur.
V

Bu parçada altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, hem yapım hem çekim eki almıştır.
B) II. sözcük, belirtme durumu eki almıştır.
C) III. sözcük, geniş zamanın hikâyesiyle çekimlenmiştir.
D) IV. sözcük, fiilden fiil yapma eki almıştır.
E) V. sözcük, geniş zamanla çekimlenmiştir.

2. Türk dilinin kökeni ile ilgili iki önemli görüş vardır. Bunlardan biri, Türk dilinin "Altay Dil Ailesi"ne mensup olduğunu ve "Ana Altayca" adı verilen bir ana dilden türediğini ileri süren görüştür.

Bu görüşe göre aşağıdaki dillerden hangisi Ana Altayca içinde yer alan dillerden biri değildir?

- A) Çuvaşça
B) Türkçe
C) Japonca
D) Moğolca
E) Tunguzca

3. Bu eserde Türk dili, "doğu ve batı grubu" şeklinde iki temel kola ayrılmıştır. Doğu koluna Hâkâniye adı verilmiş ve bununla Kaşgar ile Balasagun civarındaki yazı dili kastedilmiştir. Ayrıca Karluk, Çiğil, Yağma, Argu, Tohsi ve Uygur ağızları da Doğu grubuna dâhil edilmiştir. Esere göre Batı grubu ise bütün Oğuz grubu lehçeleri ile Kırgız, Kıpçak, Peçenek ve Bulgar dillerinden oluşmuştur.

Bu parçada sözü edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Dîvânü Lügâti't-Türk*
B) *Muhakemetü'l-Lugateyn*
C) *Orhun Abideleri*
D) *Kutadgu Bilig*
E) *Dede Korkut Hikâyeleri*

4. Yağı bolup itinü yaratunu umaduk yana ıçıkmiş
I

bunça işig küçüg birtükgerü sakinmatı Türük bodun
II III IV

ölüreyin urugsıratayın tir ermiş.
V

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi yapıca diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

5. Bu Türk dili, çağdaş Türk lehçe ve şive tasniflerinde yönere göre yapılan tasnifte “güney veya güneybatı grubu”na, tarihi Türk kavimlerine göre yapılan tasnifte “Oğuz grubu”na, fonetik ölçütlere göre yapılan tasnifte ise “Dağlı grubu”nun “yev alt bölümü”ne dâhil edilir. Moldova, Ukrayna, Romanya, Yunanistan ve Orta Asya’da farklı ağız alanları hâlinde varlığını sürdüren bu Türkçe, XX. yüzyılın sonlarında resmî dil hüviyeti kazanmıştır.

Bu parçada sözü edilen Türk dili aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türkmençe
B) Özbekçe
C) Yakutça
D) Başkurtça
E) Gagavuzca

6.

İşitmey halk pendin turfe kim pend ilge hem dirsın
I II

Kıla alsarj işitgil pend sin kim ilge birmek pend
III

Bu beyitte altı çizili ekler sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

- A) zarf-fiil – yönelme – emir kipi II. tekil kişi
B) dilek kipi – bulunma – fiilden fiil
C) sıfat-fiil – ayrılma – isimden fiil
D) şart kipi – isimden isim – gelecek zaman I. çoğul kişi
E) vasita – belirtme – isim-fiil

7. Bu Samûd bodunu Mekkelig birle muta’assıb irdiler, Mekkede Mu’âviya bin Bekratlıg üç yüz miñ ir çerigi birle irdi. Hicâz yirindeki uluglar yığılıp kerşeştiler: “Bizge bir melik kerek, bu duşman birle tokuşsa.” Cunda bin ‘Amr atlıg erni özleriñe melik tutundılar. Mülk aña musallam boldı erse, öziñe bir but kıldı, kızıl altundın, ikki közleri yakutdın.

Bu parçaya göre Harezmi Türkçesiyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Sözcük başı b’ler η’li kelimelerde “m”ye dönüşmüştür.
B) İslami kültürün etkisiyle Arapça ve Farsça alıntı sözcükler kullanılmıştır.
C) Ayrılma hâli eki, “-dın”dır.
D) Kimi sözcüklerde, sözcük başı “b” sesi korunmuştur.
E) Belirtme durumu eki, bütün sözcüklere “-i” biçiminde eklenmiştir.

8.

- I. *Codex Cumanicus*
II. *Kitâb-ı Mecmû-ı Tercümân-ı Türkî ve Acemî ve Mugâlî*
III. *Kitâbü’l-İdrâk li-Lisani’l-Etrâk*
IV. *Münyetü’l-Guzât*

Yukarıda numaralanmış eserlerden hangileri sözlük özelliği göstermez?

- A) Yalnız II
B) Yalnız IV
C) I ve II
D) II ve III
E) III ve IV

9.

kıssasın yûsufun şerh eylegil
sergüzeştin evvel âhir söylegil

türkî dilince anı kılığ edâ
hisse ala kamu yohsul gedâ

mahza tefsîri rivâyet eylegil
her ne söylersen kıssasından söylegil

Kıssa-yı Yûsuf mesnevisinden alınan bu dizelerden hareketle Eski Anadolu Türkçesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Belirtme hâli ekinin iki farklı biçimi vardır.
- B) Kimi kelimeler günümüzdekenden farklı olarak sızcı ünsüzle kullanılır.
- C) Eşitlik hâli ekinin ünsüzü tonsuzdur.
- D) Şart çekimi ikinci tip şahıs ekleri ile yapılır.
- E) Bazı durumlarda hâl eklerinden önce zamir n'si bulunur.

10. Eski Türkçe "tengri" sözcüğünün günümüz Türkçesinde "tanrı", "ısıg" sözcüğünün "ısı" olması aşağıdaki ses olaylarından hangisine örnek gösterilebilir?

- A) ön damaksillaşma
- B) art damaksillaşma
- C) ünlü genişlemesi
- D) düzleşme
- E) ünlü düşmesi

11. Oldurgan fiiller, Türkçede geçişsiz fiil kök ya da gövdeleri üzerine "-t, -r, -dır" ekleri getirilerek yapılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamayı örnekleyen bir kullanım vardır?

- A) Bizimle böyle konuşmamasını ona bir kez daha hatırlattık.
- B) Küçüklerine karşı kırıncı olmayacağına dair annesine söz verdi.
- C) Doktor henüz gelmediği için hastaları kapıda beklettiler.
- D) Elindeki etiketlerin hepsini defterine yapıştırmıştı.
- E) Köpeğini her sabah parkta iki saat gezdirirdi.

12. (I) Hattat, akşama kadar oracıkta çöktüğü yerden hiç kalkmadı. (II) Rüzgâr uğulduyor, kar dinmek bilmiyordu. (III) Dalgalar odanın içinde şaha kalkmıştı. (IV) O güne kadar hiç duymadığı kadar acıklı bir nağme, santurların tokmaklarından odanın dört bir yanında vurmaya başladı. (V) Hattatın gönlünde evvela, doğudan batıya doğru saltanatla ve kocaman kuyruğu ışıltılar saçarak geçen o yıldızın hayali canlandı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, yüklemi geçişsiz bir fiil olan kurallı bir cümledir.
- B) II. cümle, bağımsız sıralı bir cümledir.
- C) III. cümle, dolaylı tümleci belirtili bir isim tamlaması olan basit bir cümledir.
- D) IV. cümle, içinde birden fazla yan cümlecik bulunan girişik bir cümledir.
- E) V. cümle, üç ögeden oluşan olumlu bir cümledir.

13. Eritilmiş altını ince, tel tel çekti. Ocağın ışıltısı kızıl I II sakalına vuruyor, sakalı biraz daha kızılaştırıyordu. III Düşünceli gözleri ta karanlık bir çukurda canlı, şaşkın IV V ışıldyordu.

Bu parçada altı çizili sözcüklerden hangisi hem yapım hem çekim eki almıştır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V